

مراتب حیات انسان؛ از حیات مادی تا ملکوت

انسان با اینکه دارای قالبی مادی و جسمانی است، اما بر اساس آموزه های الهی می تواند مراتب حیات را تا ملکوت طی کند.

خبرگزاری مهر- گروه دین و اندیشه: انسان با اینکه دارای قالبی مادی و جسمانی است، اما بر اساس آموزه های الهی می تواند مراتب حیات را تا ملکوت طی کند.

برای اینکه بتوان به بخشی از آثار مکارم اخلاقی و جایگاهی که در زندگی دارد پرداخت، ناچار باید مقدمه ای را در رابطه با حیات ذکر کرد. مقدمه ای که از مضامین آیات قرآن و روایات اهل بیت استفاده شده است. حیات و زندگی از نظر آیات و روایات دارای 4 مرتبه حیات طبیعی، حیات معنوی و انسانی، حیات طیبیه و حیات برتر و ملکوتی است.

حیات طبیعی یا مادی

حیات مادی از نظر ماهیت، مساوی با حیات حیوانات است، ولی از نظر آثار به خاطر این که صاحبش دارای آزادی و اختیار است با آثار حیات حیوانی متفاوت است. انسان در چارچوب حیات طبیعی و مادی دنیا را آخرین منزل می داند و تمام اهدافش در به چنگ آوردن جاه و مقام و مال و ثروت می شود. در حصار این حیات از دیدن حقایق کور و از شنیدن مواعظ کر، و از گفتن حق و پرسیدن از معارف لال، و از فهم واقعیات عاجز و ناتوان است. خداوند در قرآن سوره محمد (ص) آیه 12 می فرماید: و کسانی که به انکار حقایق برخاستند همواره دنبال لذت جویی و چون چهارپایان دنبال پر کردن شکم خود هستند و آتش جایگاه آنان است.

حیات معنوی

حیات معنوی حیاتی است که از آراسته شدن به ایمان و عمل صالح و حسنات اخلاقی به دست می آید. مقدمه ظهور این حیات گوش دادن به ندای حق و پیام پیامبران و صدای ملکوتی امامان و باور کردن حقایق و به کار گرفتن واقعیات است.

انسان پس از این که قلبش با وحی الهی بیعت کرد و گوشش وقف شنیدن صدای حق شد و آماده انجام فرمان های پروردگار گشت به عرصه حیات معنوی وارد می شود و از آثار آن که تجلی فیوضات حق و رفتار نیک با مردم و توشه برداری برای آخرت است بهره مند می شود.

حیات طیبیه

حیات طیبیه مرتبه کامل و جامع حیات معنوی است که در فضای این حیات، انسان فقط به داده ها و عنایات و فیوضات حق قناعت

می کند و آزاد از هفت دولت به زیست و زندگی خود ادامه می دهد. و قدم عزت و شرف و کرامت و شخصیت بر فرق افلاک می نهد و جز به خدا و الطاف او نمی اندیشد و در عرصه گاه قیامت براساس بهترین اعمال دوران عمرش پاداش می یابد.

خداوند در قرآن (سوره نحل آیه 98) می فرماید: کسانی که عمل شایسته انجام دهند در حالی که با ایمان باشند خواه مرد یا زن به آنان حیات طیبه می بخشیم و پاداش شان را بر پایه بهترین اعمالی که همواره انجام می دادند خواهیم داد.

اساس و پایه این حیات، ایمان به خدا و روز قیامت و یقین به نوبت پیامبران و وحی و فرشتگان است و نتیجه این حیات آرامش و امنیت، رفاه و صلح، محبت و دوستی، تعاون و تقوا، قناعت به حلال و کوشش برای رفع مشکلات مردم و تبلیغ حقایق و پاکسازی محیط از فحشا و منکرات است.

حیات برتر و ملکوتی

حیات ملکوتی، حیات حقیقی است که از برکت ایمان و عمل صالح و به ویژه حسنات و مکارم اخلاقی و فضایل درونی در قیامت ظهور می کند، و در کنارش علاوه بر رضایت و خشنودی حق انواع نعمت های کامل بهشتی چه در جهت مادی مانند خوراکی ها، آشامیدنی ها، پوشاکی ها، زیورها و چه در جهت معنوی مانند همنشینی با پیامبران و امامان و صالحان و صدیقان و شهیدان و اولیای الهی و بودن در کنار پدران و مادران و همسران و فرزندان شایسته وجود دارد که همه آنها برای ابد و همیشه و جاوید و بدون کم شدن و قطع شدن در اختیار انسان است.

سوره هایی مانند واقعه، الرحمن، انسان، غاشیه و امثال و نظایر این سوره ها در قرآن مجید به گوشه ای از این نعمت ها و نیز نعمت هایی که کسی از آن خبر ندارد اشاره کرده است. به راستی که پیامبران و امامان به خاطر زمینه سازی برای رسیدن انسان به حیات معنی و حیات طیبه و حیات برتر و ملکوتی از دو جهت به انسان حق دارند و بر انسان واجب است حق آنان را سپاسگزاری نمایند.

جهت اول اینکه، وجود آن بزرگواران علت نهایی به وجود آمدن تمام مخلوقات و به ویژه انسان است و به وسیله نورانیت و شخصیت آنان است که انسان به حیاتش ادامه می دهد و روزی می خورد و از باران بهره مند می شود و خدا به خاطر آنان عذاب را دفع می کند و به برکت آنان قدرت مسبب الاسبابی اش را جلوه می دهد.

جهت دوم اینکه انسان به هدایت آنان هدایت می شود و از نورشان برای راه یافتن به زندگی صحیح اقتباس می کند و خدا به وسیله چشمه های دانش اینان حیات طیبه به انسان می بخشد.